



NEMČIJA HOČE DOBITI ZAVEZNIKE NA BALKANU

MADŽARI SO POZVALI LIGO, NAJPREIŠČE RAZMERE OB MADŽARSKO - JUGOSLOV. MEJI

Nemčija skuša oslabiti francoski vpliv. — Beograd je Hitlerju precej naklonjen. — Za sporazum med Jugoslavijo in Bolgarsko. — Nemški listi pravijo, da imajo Nemci in Jugoslavi skupne interese. — V enem letu je bilo ubitih ob madžarsko-jugoslovansko meji 31 Madžarov.

DUNAJ, Avstrija, 13. maja. — Po triumfalnem odhodu iz Beograda je nemški veliki aeroplan "Hindenburg" došel v Berlin z 12 vodilnimi jugoslovanskimi časniki. Časniki so bili gostje nemške vlade in so obiskali važne kraje moderne Nemčije.

Prejšnji teden je bila sklenjena jugoslovansko-nemška trgovska pogodba, v kateri dovoljuje Nemčija Jugoslaviji veliko kvoto poljskih pridelkov. — Minister na razpoloženju, stotnik Ernst Roehm, je obiskal Dalmacijo ter zatrjeval, da med Jugoslavijo in Nemčijo ni nikakega spora, da imate obe deželi isti cilj in da zato ni nikake zapreke za složno sodelovanje.

Naklonjenost Nemčije do Jugoslavije je samo del diplomatskega načrta, da pridobi prijatelje v vzhodni Evropi na stroške Francije. Ko je enkrat sklenila prijateljsko pogodbo s Poljsko, hoče Nemčija dobiti svojo zaslonbo tudi pri Jugoslaviji, Romunski in Bolgarski. Politika je razvidna iz nedavnega obiska bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova v Berlinu in iz obiska jugoslovanskega zunanega ministra Jeftiča v Sofiji.

Splošno prevladuje mnenje, da je nemški zunanji minister von Neurath prepričan Mušanova, da so potrebne boljše prijateljske zveze z Jugoslavijo ter se je ponudil, da bo porabil nemški vpliv v Beogradu, da bo ugodeno bolgarskim zahtevam.

Prvič po letu 1912 je kak jugoslovanski državnik obiskal Sofijo in posledica tega je tako ugodna, da diplomatski krogi pričakujejo nenapadno pogodbo. Medtem ko se Bolgraska ni hotela pridružiti balkanski pogodbi, ker ni zadovoljna s sedanjo državno mejo, je Mušanov izjavil, da je sedaj Bolgarska pripravljena skleniti nenapadno pogodbo z vsemi balkanskimi državami ter se tem odpovedati svoji dosednji zahtevi po spremembi državnih mej.

Nemško časopisje zatrjuje, da med Nemčijo in balkanskimi državami ni nikdar bilo pravega nasprotstva in da je Avstrija potegnila Nemčijo v vojno proti Balkanu. Listi zatrjujejo, da imajo jugoslavi in Nemci skupne interese, da ne žele, da bi jih sovražniki ovirali pri njihovih narodnostnih težnjah.

Tudi jugoslovansko časopisje je naklonjeno Nemčiji ter poudarja, da Nemčija nima nikakih političnih namenov na Balkanu ter skupno z Jugoslavijo nasprotuje Habsburžanom, da bi se vrnili na avstrijski prestol. Beograjski gospodarski krogi poudarjajo, kaj je Nemčija naredila v Jugoslaviji tekom reparacij, ko je gradila mostove, železnice in tovarne ter s tem pokazala zmožnost nemške industrije.

Francija je v velikih skrbeh, ker vidi, kako se razkraja vzhodno-evropski sistem, katerega je ustvarila v zadnjih 15 letih. V tem delu Evrope ji je ostala zvesta prijateljica samo Čehoslovaška. Sedanja politika na Balkanu je posledica francoske notranje krize in zблиževanje med Francijo in Italijo. Obe državi ste na Balkanu povzročili bojazen pred osamljenostjo ter so vse države iskale zaslonbo v Berlinu. Nemčija nasprotuje italijanski politiki v Avstriji in vsled tega išče prijateljstva na Balkanu,

Avtni industriji preti generalni štrajk

ROOSEVELT JE POSVARIL ANGLEŽE

Roosevelt ni zadovoljen z delnim odplačilom vojnega dolga. — Johnsonovi postavi s tem ni zadoščeno.

London, Anglija, 13. maja. — Združene države so obvestile Anglijo, da samo delno odplačilo vojnega dolga, ki zapade v juniju, ne more nuditi zadovoljivega dokaza, da Anglija priznava svoj dolg in da ga je pripravljena plačati. To pojasnilo je sporočil državni tajnik Hull angleškemu poslaniku Sir Ronaldu Lindsayu v Washingtonu. Sir Lindsay je sporočil svoji vladi odločitev Združenih držav v dolgem kabelskem poročilu, ki je prišlo v London v soboto popoldne.

Državni tajnik Hull je obvestil angleškega poslanika, da po Johnsonovi postavi, vsaka država, ki ne plača cele vsote, s tem pokaže, da svojega dolga ne priznava. Po Johnsonovi postavi je ameriški denarni trg zaprt vsem državam, ki ne plačajo svojega vojnega dolga.

Angleški poslanik je rekel, da predsednik Roosevelt ni v tem oziru stavljal nikakih pogojev.

Angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald in zunanji minister Sir John Simon bosta razpravljala o poročilu poslanika Ronald Lindsaya ter nato o tem poročilu v poslanski zbornici.

Angleška javnost podpira stališče zunanjega ministra Simona, ki je v poslanski zbornici izjavil, da Anglija Združenim državam ne bo plačala vojnega dolga, navzlic temu, da kaže njen državni proračun nekaj prebitka. Angleško mnenje je, da so časi prerisni, da bi Anglija plačala Združenim državam tudi samo del vojnega dolga, ki zapade 15. junija.

Sir Simon je ostro napadel rse one v Združenih državah, ki mislijo, da je prebitek v državnem proračunu zadosten dokaz, da je Anglija zmožna plačati svoj vojni dolg.

Angleški kabinet je sklenil, da počaka na poročilo predsednika Roosevelta na kongres, predno se bo odločil za prihodnji korak glede vojnega dolga.

o katerem je rekel Mussolini, da je naravno polje Italije za gospodarski razmah.

ZENEVA, Švica, 13. maja. — Vsled napetih razmer ob jugoslovansko-ogrski meji, vsled česar je bilo v treh letih že ubitih 31 Madžarov, je Ogrska naprosila Ligo narodov za pomoč.

V svoji nenavadni in nepričakovani prošnji, ki povdarja, da more vsled sedanje napetosti v Evropi priti do resnega spora med obema državama, je Ogrska prosila Ligin svet, da pošlje mednarodno komisijo, da proučava razmere.

Kot zagotavlja Ogrska, bo ta komisija mogla poravnati ta obmejni spor. Ogrska pa je tudi pripravljena sprejeti kak drug predlog, ako Liga ne pošlje svoje komisije.

Ogrska se tudi pritožuje proti jugoslovanskim policijskim odredbam proti prebivalcem v obmejnih krajih.

PET TISOČ MOŽ IŠČE ODVAJALCE

Denar za odkupnino je pripravljen. — Če ne bo danes popoldne Gettle vrnjen, se bo začelo splošno zasledovanje.

Los Angeles, Cal., 13. maja. — Na prošnjo Mrs. W. F. Gettle, žene odvedenega milijonarja, so oblasti prenehale zasledovati odvajalce. Žena pravi, da se odvajalci ne upajo stopiti ž njo v stik, ker se boje, da bi jim prišle oblasti na sled.

To premirje bo pa trajalo le do jutri popoldne. Ako ne bo jutri do dvanajstih Gettle vrnjen družini, bo uprizorilo pet tisoč zveznih, državnih in občinskih detektivov, stražnikov in pomožnih šerifov lov na odvajalce, kakoršnega še ni videla zapadna obal.

Soročniki odvedenega so dobili doslej od odvajalcev dve poročili.

Neki možki je telefoniral, da zahtevajo odvajalce sedemdesettisoč dolarjev odkupnine, dan pozneje je pa dobila Mrs. Gettle po pošti pismo, da znaša odkupnina štiri-deset tisoč dolarjev.

Denar — obrabljene bankovce po deset in dvajset dolarjev — ima odvetnik Gettlejeve družine pripravljen.

Mrs. Gettle je težko zbolela ter je neprestano pod zdravniškim nadzorstvom.

NAČELNIK SOVJETSKE TAJNE POLICIJE POKOPAN

Moskva, Sovjetska unija, 13. maja. — Ko so spravili pepel pokojnega načelnika sovjetske tajne policije, Rudolfa Menzhinskega, v Kremelj, je zagrmelo enoinvajset topovskih strelcev. Pogrebnih svečanosti se je udeležilo veliko število komunističnih veljakov, med njimi tudi Joseph Stalin.

BOJI MED PARAGVAJCI IN BOLIVIJCI

Asuncion, Paragvaj, 13. maja. Navzlic temu, da so Bolivijci najjavili, da bodo začeli obstreljevati glavno mesto Asuncion, je vladal med prebivalstvom mir. Niti turisti se niso zbal napada, ampak so trumoma prihajali v mesto.

LIGA SE BOJI JAPONSKE

Rajchmana bo odstavila kot svojega zastopnika na Kitajskem. — Kitajski bo šla svojo pot naprej.

Paris, Francija, 13. maja. — Glavni uradniki Lige narodov so se odločili, da se vklonijo Japonski in bodo priporočali svetu Lige narodov, da ne potrdi več za svojega zastopnika na Kitajskem dr. Ludvika Rajchmana, ki se je pred kratkim vrnil iz Kitajske v Ženevo.

Ker se Liga boji pokazati svoje stališče glede japonske politike "roke proč od Kitajske", je sklenila, da ne potrdi več dr. Rajchmana na Kitajskem.

Dr. Rajchman je v svojem poročilu priporočal večja posojila Kitajski, čemur pa Japonska odločno nasprotuje ter je obdolžila dr. Rajchmana, da se je mešal v kitajsko politiko.

Šanghaj, Kitajska, 13. maja. — "Nikakor se ne bomo pustili Japonski varati. Navzlic vsem svarilom bomo šli naprej za gospodarsko in politično obnovitev Kitajske s pomočjo Lige narodov in drugih zapadnih svetovalec".

Tako se je izrazil nek kitajski državni uradnik, ko je izvedel, da je Japonska nasprotna delovanju Liginih zastopnikov na Kitajskem.

Tuji opazovalci na Kitajskem so prepričani, da sedanja kitajska vlada ne bo prenehala bolj se ozirati na zapad kot pa na Japonsko. Nekateri pa se boje, da Kitajska ne bo mogla obdržati svoje neodvisnosti, ako ji bo Japonska še dalje s trdo nogo stopila na glavo. Še bolj zmeden pa je položaj na Kitajskem vsled poročila, da je Japonska pripravljena dati Kitajski posojilo, ako prizna njeno nadvlado.

Nek zastopnik kitajske vlade v Nankingu je dalje rekel:

— Sedaj se nahaja na Kitajskem dvanaest Liginih izvedencev, ki svetujejo vladi pri načrtu za poljedelsko reformno, gradbo cest, industrijski razvoj, boljše prometne zveze in za javno zdravje.

— Zakaj Japonci nasprotujejo vsenu temu in našim zapadnim svetovalec? V poročilu iz Tokio ni nikake logike, ko pravi, da bi posojilo narodnemu gospodarstvem svetu zakasnilo združenje in napredek Kitajske. V resnici se Japonci boje, da bomo napredovali in nam Japonci ne bodo mogli gospodariti. Kitajska se zaveda, da dobiva od Japonske udarec za udarecem v svoj obraz. Preslabi smo, da bi se mogli bojevati z Japonci, zato moramo požirati grenka zdravila. Navzlic temu pa se bomo potrudili, da postavimo v naši hiši red, ne glede na to, kaj misli o tem Japonska.

DEMONSTRACIJE PROTI FRANCOZOM

Fes, Maroko, 11. maja. — Danes so se v mestnem delu, kjer stanuje domačini, završile velike demonstracije proti Francozom. Proti demonstrantom je bila poslana policija na konjih. Domačini so v Medini potepali v prah francosko tricoloro.

RESNO SVARILO PREDSEDNIKA AMERIŠKE DELAV. FEDERACIJE

WASHINGTON, D. C., 13. maja. — William Green, predsednik American Federation of Labor, je rekel: — Če ameriški avtomobilski magnatje ne bodo izpremenili svoje politike napram delavcem, ne bo mogoče preprečiti generalnega štrajka v avtomobilski industriji.

KONFERENCA V ŽENEVI NE BO USPELA

Evropa je izgubila upanje, da bi razorožitvena konferenca kaj dosegla. Anglija in Amerika zalagata Nemčijo z aeroplani.

London, Anglija, 13. marca. — Prerokovanje, da bo zračna armada vrgla več ton bomb na mesta, je dovedlo Evropo do splošnega prepričanja, da je razorožitve samo še upanje bodočnosti.

Oboroževanje na morju, ki je po washingtonski in londonski mornariški pogodbi omejeno samo tehnično, se je že pričelo.

Narodni duh nazijske Nemčije, ki hoče odstraniti ponizanje versailleskega miru, je pričel celo vrsto teh dogodkov London in Paris pa sta ta teden še pospešila te dogodke.

Francija, ki vedno zelo strogo pazi na Nemčijo, je javno razglasila, da angleške tovarne za aeroplane zalagajo Nemčijo z motorji za aeroplane ter se sedaj pripravljajo, da bodo zalagale Nemčijo tudi z aeroplani za bombardiranje.

Protest pri angleški vladi ni zalegel. Sir Simon je kratko odgovoril, da vlada ne bo ovirala te trgovine iz razloga, da so motorji in aeroplani za civilno uporabo. V odgovoru izraža angleška vlada upanje, da bo v bližnji bodočnosti prišlo do splošne razorožitvene pogodbe.

Vojaški izvedenci so prišli do prepričanja, da bo Nemčija po sedanjem načinu v dveh letih dosegla zračno silo Anglije in Francije, v slučaju potrebe pa tudi v enem letu. Francija je tudi doglala, da tudi Združene države zalagajo nazijsko vlado z aeroplani.

Četudi pa Anglija ni vstavila prodaje aeroplanov Nemčiji, vendar z velikim nemirnom gleda na naraščajočo zračno silo. Anglija, ki je obupala nad razorožitvenim sporazumom, je po predsedniku razorožitvene konferencie Arthurju Hendersonu predlagala Franciji samo sporazum glede oborožitve v zraku. Z ozirom na splošni oboroženi položaj je francoski zunanji minister Louis Barthou ta predlog sprejel zelo hladno.

Novi nemški delegat na razorožitveni konferenci, Joachim von Ribbentrop, ki se sedaj nahaja v Londonu, je angleškemu zunanjemu ministru Sir Simonu predlagal za zračno omejitve pogodbo treh držav — Nemčije, Anglije in Francije.

— Stavka pri Fisher Body Corporation v Flint, Mich., je najboljši dokaz nezadovoljstva, ki vlada med delavci v avtni industriji. Ta stavka je zelo resnega značaja. Ako delodajalci ne bodo vpoštevvali pritožb delavcev, je generalni štrajk neizogiben.

— V tej velevažni ameriški industriji ne bo prej miru, dokler ne bodo gospodarji uvaževali zahteve glede zvišanja plač, skrajšanja delovnega časa in priznanja strokovne organizacije.

Delavci so prepričani, da je administracija bolj naklonjena kompanijskim nego delavskim unijam. Nadalje so nezadovoljni s posredovalno oblastjo, ki po njihovem zatrdilu ni dosedaj še ničesar dosegla.

Sinoči so klavei v St. Louisu proglasili generalni štrajk. Veleklavnice bodo s tem zelo prizadete. Nad 2500 klaveev je zastavkalo.

V St. Francisco se vedno štrajkajo pristaniški delavci. Tovore razkladajo in nakladajo stavkokazi pod zaščito policije.

Ker postajajo stavkarji vedno bolj nemirni in nestrupni, bo najbrž poslana proti njim narodna garda.

TOČA V RIMU

Rim, Italija, 13. maja. — Nad Rim je prišla med silnim viharjem toča in hudi nalivi so preplavili ulice 18 paleev globoko.

Celo uro je bil po ulicah vstavljen promet in izven hiš ni bilo videti nobenega človeka.

TROCKI JE BIL DVA DNI V SVICI

Ancecy, Francija, 13. maja. — Bivši sovjetski vojni minister L. Trocki se je mudil 2 dni v Svici, nakar se je zopet vrnil v Francijo. Francoska vlada se še ni odločila, kam ga bo poslala.

BIVŠI KUBANSKI PREDSEDNIK SE JE VRNIL

Mexico City, Mehika, 13. maja. — Jutri bo došel v Havano bivši kubanski predsednik Ramon Grau de Rivera. Ko so ga vprašali, če bo pri prihodnjih predsedniških volitvah kandidiral, ni hotel odgovoriti.

OGRSKA VAS POGORELA

Budimpešta, Ogrska, 13. maja. Ko so prišli prebivalci Miskolea iz cerkve, so našli celo vas v plamenih.

Med mašo so se otroci igrali u užigalicami in so zažgali kup sena. Močan veter je naglo raznesel požar in 25 poslopij je bilo v plamenih, predno so prišli gasilci. Pri požaru sta izgubila svoje življenje tudi dva kmeta.

Stariši otrok, ki si povzročili požar, bodo prišli pred sodišče zaradi svoje brezbrčnosti.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Office of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription rates: Za celo leto velja za Ameriko in New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za tri meseca \$2.00, Za en mesec \$0.75

Advertising rates: Advertisement on Agreement, Glas Naroda izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Address: GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

POLOZAJ V ALABAMI

V stavkovnem okrožju države Alabame so krvavi spopadi na dnevnem redu. Narodna garda, ki je bila pozvana, da vzdrži mir, se ojačuje od tedna do tedna.

V Jefferson okraju sta bila v noči od torka na sredo ustreljena dva štrajkarja. Delavstvo je zelo razburjeno. Delavski voditelji zahtevajo, naj bodo krivci občetno kaznovani.

Razburjenje delavcev še bolj podžiga ustavno povelje, ki jim onemogoča govoriti s stavkokazi ali kaj ukreniti proti njim. Stavkokazi so vsled tega silno objestni in izzivalni.

Zahteve stavkarjev so zmerne. Prav nič več ne zahtevajo kot tisto, kar jim je določila NRA.

ANDREW MELLON

Pred kratkim se je moral pojaviti v pittsburgskem sodišču Andrew Mellon, ki je bil pod tremi predsedniki zvezni zakladničar ter slednjič ameriški poslanik v Londonu.

Možu so že dolgo časa očitali, da se je pregrešil proti davčnim postavam zvezne vlade. Po mnenju sedanjega generalnega pravdnika Cummingsa je plačal premalo dohodninskega davka ter naj bi bil vsled tega podvizen najstrožji kazni.

No, Mellon pa ni zastoj kralj Pittsburga. Veleporota ni dvignila proti njemu nikake obtožbe. Bila je istega mnenja kakor njegovi zagovorniki, da so namreč obdolžitve posledice političnih spletk ter škodujejo njegovemu ugledu.

Ker se obravnava ni vršila, še vedno ni mogoče pravilno odgovoriti na vprašanje, če je Mellon plačal dohodninski davek ali ne.

ČASI SE SPREMINJAJO...

Znani slovenski jezikoslovec in kulturni zgodovinar I. Koštilar piše: —

— V drugi polovici šestega stoletja je zapisal bizanški cesar Mavrikijs: "Slovanke so mednarodno krepostne. Moževo smrt imajo za svojo smrt. Prostoovoljno si zadajo smrt, ker se jim vdovstvo sploh ne zdi življenje".

— Winfrid Bonifacij piše kralju Ethelbaldu o baltičkih Slovanih: "Tako vněto varujejo zakonsko ljubezen, da se vdova po smrti moža obotavlja dalje živeti. Med njimi velja za hvale vredno tista, ki izvrši samomor, da bi gorela z možem na isti grmadi."

— Kako je pa danes po 1400 letih? — Dolenjke pravijo: "Enega v jamo, z drugim v slamo". — Mestni ljudje pa, ki nimajo vedno pri rokah moških pregovorov, pravijo: "Čez pol leta po moževi smrti vdova že firta s tremi, čez eno leto se pa že drugič omoži."

METODISTIČNA CERKEV IZ GUBLJA ČLANE

London, Anglija, 11. maja. Metodistična cerkev je izgubila v prejšnjem letu nad deset tisoč članov. To se pravi, da je izgubilo sto metodističnih pastirjev svoj zaupnik.

SOVRASŤVO MED ŠPANSKI MI DJAKI

Madrid, Španija, 11. maja. Danes so zaprti tukaj vsa srednje šola, ker se oblasti boje, da bi med študenti in socijalističnimi dijaki došlo do prespevov.

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo ENGLISH-SLOVENE READER STANE SAMO \$2

Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

KULTURNI BOJI V NEMČIJI

Berlin, 6. aprila. Vojna med katoliško cerkvijo in hitlerjevskim režimom zavzema vedno bolj ostre oblike. Papež je v svoji velikonočni poslanici, namenjeni nemški katoliški mladini, označil narodni socializem za brezverski in brezbožen.

Ta poslanica, ki je izzvala v nemški javnosti ogromno senzacijo, je bila objavljena samo v enem katoliškem listu v Kölnu, dočim so vsi ostali nemški listi šli molče preko nje. Poslanica naglašala med drugim: —

Zares z nadčloveško hrabrostjo ste držali svojo prisego ljubezni in zvestobe Jezusu Kristu in njegovi cerkvi, kljub vsem težavam in vsem izkušnjam in kljub propagandi, ki se izvaja z nasiljem in ki hoče uvesti novo filozofijo življenja ter vas ločiti od Kristusa in v pabniti v brezbožništvo. S takim svojim delom ste vsi napravili največjo uslugo svojemu narodu in svoji domovini.

Ta napad je samo ena epizoda ostre borbe, ki se bje med Vatikanom in Hitlerjem, med drugim Rimom in Berlinom. Vatikan pripravlja sedaj izdajo posebne "Bele knjige", v kateri namerava dokazati vse kršitve konkordata in navesti aretacije katoliških duhovnikov, njihovo zapiranje v koncentracijskih taboriščih, preganjanje katoliške omladine, ki da je celo prisiljena prisostvovati cerkvenim obredom v protestantskih cerkvah ter dokazati vse žaljive katoliške cerkve in druge grehe hitlerjevskega režima.

Sprico dejstva, da se Hitler že več mesecev bori proti opoziciji v protestantski cerkvi, se lahko reče, da se pričenja z akcijo Vatikanova novaren verski boj, ki bo lahko imel daljšee posledice. Hitler, ki je sicer sam katoličan, je razglašal veliko nemško katoliško stranko, takozvani centrum, že lansko leto. Sledil je razpust vseh drugih katoliških organizacij. Nato so se pričela direktna pogajanja med Rimom in Berlinom in po večmesečnih razgovorih je bil dosežen sporazum o konkordatu, s katerim naj bi se rešil ves ta spor. Konkordat je bil gotov in bi se bil moral podpisati že julija lansko leto. V to svrhu je odpotoval podkancler Papen v Rim. Vatikan je smatral, da predstavlja konkordat pravičen kompromis, ker bi se Nemčija obvezala dopustiti svobodno organizacijo katoliške omladine pod pogojem, da se ne bo vmešavala v politiko. Vse je bilo v najlepšem redu vse dotlej, dokler Vatikan ni dal indeks knjige Alfreda Rosenberga, enega izmed glavnih sodelavcev Adolfa Hitlerja. Vatikan je pri tem skliceval na to, da hoče Rosenberg zamenjati krščanstvo v novo nemško religijo. Par konratu prekinjena in se odteje niso več obnovila, pač pa se je spor med Vatikanom in Nemčijo z vsakim dnem bolj poostrel, tako da je prišlo sedaj do odkritih borbe. Nemški vladni krogi so zadržati sicer še razervirani, toda za trjuje se, da bodo hitlerjevci z vsvo odolnostjo nastopili proti pozicijam Vatikana ter segli tudi po najbolj radikalnih sredstvih, če ne bo druge poti do sporazuma. Vse kaže, da se bo razvil v Nemčiji največji kulturni boj, kar jih desletja pozna zgodovina.

M. MARCEL OLIVIER, PREDSEDNIK FRENCH LINE JE DOSPEL V NEW YORK.



MARCEL OLIVIER

M. Marcel Olivier, predsednik French Line (Compagnie Generale Transatlantique), ki je bil odpotoval iz Havre v Havano in v Mehiko, je dospel v New York v spremstvu M. H. Morina de Lincays, generalnega zastopnika French Line za Združene države in Kanado.

Ministrstvu, bil je v kabinetu predsednika Gastona Doumergue, dossegel briljantni rekord z maršalom Lyauteyom. Bil je generalni guvernir Sudana ter do leta 1930 generalni guvernir Madagascarja. Odkar je bil imenovan za predsednika French Line, se je M. Olivier izkazal za izbornega trgovca. French Line je popolnoma reorga niziral ter ima velike zasluge za uzorno gospodarstvo in izboljšanje v upravi te svetovno znane organizacije.

Iz Slovenije.

Fantovske predpustne kolone pred sodniki.

Tam v neki vasi pri Želmaljah je lani pred pustom, 2. februarja, nastal v gostilni silovit, fantovski poboj. Okoli 40 fantov, deklet, žena in mož je praznovalo "tolar", ki so ga dobili od nekega ženitovanca. Sprva je vladal ples, godce je pridno vlekli mehova. Neki fant je zanj pobiral na krožniku, a naposled je prišlo do prepira, ker je Jože nabral samo 1.25 dinarjev. Takoj so zapeli svojo pesem noži in krivci, nastalo je pravečo mesarsko klanje kar v gostilniški sobi. Najhujši žrtvi tega tepeža sta bila Anton Jamnik, ki je dobil čedus menzure po čelu

in levem sencu, potem pa Albin Jamnik, ki je občutil kar 6 lahkih in 1 težko telesno poškodbo. Smrtonosen je bil zanj demala smek od zadaj v hrbet. Albin se je zgrudil nezavestno. Prepeljan pa je bil še pravočasno v ljubljansko bolnišnico, kjer se je le izliral z zdravniško pomočjo. Zaradi tega klanja so prišli na zatožni klop posestnikova sinu Jože in France Bukovec in pa Prime Janez. Ta zadeva se pred sodiščem vleče že nad 1 leto. Prva razprava je bila že 27. decembra, sedaj se je vršila druga. Prvi obtožence se je zagovarjal, češ: — Udarjen sem bil z nočem po čelu. Pa sem se z nožem branil. Sprva sploh nisem imel noža v rokah. Nič nisem vedel. — Jože se je zapletal v protislovja in se izgovarjal na Prince Janeza, France Bukovca pa: — Nisem kriv. Sem samo branil brata, ker ga je Jamnik beksal. — In Janez Prime je začel: — Jaz sem samo miril. Prav benežena nisem rezal z nožem.

Sodišče je že na prvi razpravi zaslišalo več prič o krvavem tepežu. Sedaj pa je zaslišalo nove, zlasti obe obremenjeni priči, težko poškodovanega Albina Jamnika in Antona Jamnika. Zdravniško poročilo navaja, da je Albinu Jamniku izteklo skoro 1 liter krvi. Bili so obsojeni: Jože Bukovec na 8 mesecev strogega zapora in na 600 Din denarne kazni, odnosno na nadaljnjih 10 dni zapora, Janez Prime na 1 mesec strogega zapora in na 480 Din denarne kazni ali na 8 dni zapora ter France Bukovec samo zaradi udeležbe pri tepežu na 600 Din denarne kazni ali na 10 dni zapora.

IGRE

Table listing theatrical plays and their prices, including 'Benički trgovec', 'Cyran de Bergerac', 'Edela, drama v 4. del.', 'Gospa z morja', 'Lokalna železnica', 'Marja, Semenj v Richmondu', 'Ob vojski', 'Tuhcove sajne na Mladavščem večer', 'R. U. R. Drama v 3. dejanjih', 'Revizor', 'Za križ in svobodo', 'Ljudski oder', '5. zv. Po 12 letih', '11. zv. Zavruljivec', '12. zv. Skopuh', 'Zbirka ljudskih iger', '3. snopč. Mlin pod zemljo', 'Neža, Sanje', '13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok', '14. snopč. Sv. Boštjan, Junakinja deklica, Namerin kugašev', '15. snopč. Turki pred Dunajem', 'Fahjola in Neža', '20. snopč. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka'

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

niku izteklo skoro 1 liter krvi. Bili so obsojeni: Jože Bukovec na 8 mesecev strogega zapora in na 600 Din denarne kazni, odnosno na nadaljnjih 10 dni zapora. Janez Prime na 1 mesec strogega zapora in na 480 Din denarne kazni ali na 8 dni zapora ter France Bukovec samo zaradi udeležbe pri tepežu na 600 Din denarne kazni ali na 10 dni zapora.

Krvava nedelja v Limbušu.

V neki gostilni v Limbušu so se zbrali fantje, večinoma sami delavci, in pognali po grlu vse razsluzek. Proti večeru so bili že vsi močno vinjeni in postali so objestni. Izvalili so druge drugega in iskali prepira. Kakor običajno, so igralo glavno vlogo ženske. Je pa tudi hudo, če se dve fantov zaljubljujeta v eno dekle. Tudi tu so se morali zableskati ostri noži in že sta se vsa krvava zgrudila Klamper Franjo in Müller Viljem. Prvi je dobil v bodljal v prsni koš, drugi pa v desno nadlaktico. Oba poškodovanca so mariborski reševalci prepeljali v bolnico.

Mlinar utonil v Muri.

Na bregu Mure pri Kotoribi se je pripetila težka nesreča. 50-letni mlinar iz Kotoribe Radmanič je peljal z vozom žito v svoj mlin, pa se je naenkrat odtrgal del ceste in zdrknil v Muro kamor je potegnito Radmaniča in njegovo ženo z vozom in konjem vred. Na obupne krike je prihitelo več granicarjev, ki se jim je posrečilo onesveščeno Radmaničovo ženo potegniti iz vode, dočim je Radmaniča z vozom in konjem narasla Mura odnesla.

Spomladanski Skupni Izleti:

- BERENGARIA, 16. junija v Cherbourg Karta do Ljubljane \$119.24; za tja in nazaj \$206.50
ILE DE FRANCE, 26. maja v Havre Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50
FRANCONIA, 1. junija v Havre Karta do Ljubljane \$105.04; za tja in nazaj \$190.--

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljše jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

KINEMATOGRAF.

Na svetu je precej stvari, ki mi ne prija. Odločno po sovražim dve: kinematograf in mušketele. Stališče, ki ga zavzemam napram kinematografu, je cenjenim čitateljem že deloma znano, glede mušketele pa najbrž ne vedo, da ga ne maram.

Toda po pravici govem — z muškatelem bi me še kdo utegnil premetiti, da bi ga pokusil, mogoče napravil požirek ali dva, ali bi ga v skrajnem slučaju udušil par kvartov, toda s kinematografom vsa skrega za vedno.

Navzice temu pa vem, kaj se vrši v njem. Baš zadnjič sem si na podlagi pripovedovanja neke rojakinje natančno predočil sliko, ki jo je videla v kinematografu.

Takole je pripovedovala svojim prijateljem: —

Oh, pred tremi tedni sem bila pa v mufeni (To je izraz new-yorških Slovencev za kinematograf). So pa že tak pikfer kazali, da je kar od sile. Čakaj, kako se je že začelo? Oh, naj se začne tako ali tako, toda račun vama, pikfer pa tak, od samih grofov in cesarjev. In soldatov je bilo od sil.

In babe, vse nakravljane in nacifrane... Saj vč, taka baba, taka grofna, si lahko vse privoščila, taki ni treba v šop... Pa tudi tisti, ki je v mufeni poleg mene doli sedel, je moral biti kaj boljšeega... Kar dišalo je od njega, tako je bil nafiksan... No, kaj sem že rekla? Aha, že ven... Pa tudi en grof, tisti s cilindrom, je bil salamensko lep... In je bil rajljubjet v cesarjevo ženo — pa cesar ni nič vedel — ali je pa, pa kaj briga cesarja — cesar ima lahko dosti drugih bab... In sta hodila in sta se kuševala... dekla je pa cesarju vse sprofi na nosla — cesar je pa samo z muštacami malo pomignil in ni nič rekla, ali je pa kaj rekla, pa nisem zastopila, ker ni po naše govoril... Pa tudi en lajtnant je bil ali kaprol, ki je za grofovo ženo hodil, pa grof ni nič vedel, ker je bil kar trapast od same ljubezni... Potem je bila pa tudi vsjaka, in tisti, ki je poleg mene sedel, se je tako ustrašil, da se je kar k temu stisnil, pa sem ga malo po roki pobožala, pa se ni kar nič več bal... Oja, j bil orajski pikfer, posebno nazadnje, ko so bili vsi pobiti, je bilo smešno, ker je grofica tako strašno jokala... Pa niso bili zares pobiti, ampak le za špas... Zdaj je ta roko premaknil, zdaj ono nozo — holt — sem si mislila, kaj bo pa to?... ko je pomikal roko vedno bližje k meni... ne tisti na sliki, pač pa tisti poleg mene. — Čakaj, čakaj, sem si mislila, fant, zmotil si se... Nisem jaz ena tistih grofinj, magari, če je še tako temno... Potem so pa kazali, kako se zemlja vrtil, luna in zvezde in kako so nekateri ljudje nemnmi, pa mi je rekla Zan, tisti, ki je poleg mene sedel — čakaj, tukaj imam njegov naslov — Bomboni se piše in na Canarski stanuje — pa mi je rekla Zan, da naj bo konec teh komedij in da bi se rad malo izprehodil z menoj. — Lah je — sem si mislila, no, pa saj je Bog tudi Lahje ustvaril, in sva šla... Oh, kako je bil golant, oh, tako je bil golant, da mi za povedati... Ko mi je pa nazadnje rekla, naj mu dam deset dolarjev, da bo še drugi dan lote gledat, da bo lote kupil in hišico postavil zame in zanj, sem bila tako jezna, da bi mu traja je jokala... Tak to naj bo ljubezen... Denar bi bil kmalu vse spridil... Pa sem se kmalu potolažila, saj ni bilo tako hudo. Jaz sem bila zadovoljna, on pa tudi, ker nisem imela celih deset dolarjev. Nala sem mu samo devet dolarjev in petdeset centov... Oh, saj so možki olrajt, saj se dajo zgledati, posebno če je ljubezen vmes... Nekaj pa rečem: presneto daloč je šel gledat tiste lote in dobro jih je pogledal, ker ga že tri tedne ni nazaj...

To je povedala draga rojakinja, in še marsikaj drugega. Toda jaz je nisem več poslušal. Mislil sem si pa: — Če bi se tudi meni urajmala taka prilžnost kot se je njemu, tovarišu, bi šel vsak teden parkrat v kinematograf...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PET ZAUŠNIC IN EN NASLOV

"Vstopite, gospoda, vlad odhaja!"

Cene Tiček je stisnil prijatelju roko in stopil z eno nogo na stopničo. Ko je pa dvignil za njo še drugo, bi mu bila skoroda iztaknila oko konica nekega dežnika, ki je molela izpod pazduhe ogromnega možakarja.

Ta človek se je zastoj trudil, da bi svojo telesno maso potisnil skozi vagona vrata in Cene Tiček mu je skušal pomagati na ta način, da ga je krepko sunil tik pod hrbet. A debluh je to njegovo namer napočel umel in mu, ne da bi ozrel, zabrusil:

"Bodite nekoliko dostojnejši, surovina!"

V Cenetu Tičku je zavrela kri.

"Surovina ste vi!"

Gorostas je žrtvoval trud, ki ga je bil že vložil v to, da bi se potisnil v vagon, se obrnil, kakor je pač nočel, spustil na tla dežnik in pri nazal zaušnico na lice, ki mu je bilo najbliže.

"Vstopite, gospoda, gremo!"

Napevši vse sile, se je gorostas slednjič zrinil v voz in takoj nato je sprevednik zaloputnil vrata in kričnil Cenetu Tičku v obraz: —

"Nazaj, gospoda!"

In tako je nesrečni Cene ostal na pločniku s pekočim licem in odprtih ust, a ob njegovih nogah je ležal dežnik njegovega zopernika. Pobral ga je, ga zavital v zraku in se zadržal za vlakom:

"To mi boš plačal! Zaušnica za zaušnico!"

Naslednjega dne je izšel v vseh mestnih listih naslednji oglas:

"Kdor je izgubil rjav svilen dežnik s tako in tako kljuko, naj pride jutri ponj k meni na dom. Cene Tiček, ulica X, števil. 5."

Ko se je zjutraj naš oklofutani Cene prebudil, je čutil, kako mu nekaj greni dušo, in v tem, ko se je še v polnu skušal spomniti vzroka te greznobe, ga je dočela vzdramiti glas hišnega zvonca. In ker ni bilo slišati krevsajočih korakov stare služabnice, je Cene Tiček sklenil, da gre sam odpirat. Obul je copate in šel kar v pidžami odklepat.

Pred njim je stal zajeten možakar ko sod.

"Ali ste vi gospod Cene Tiček?"

"Sem, s čim moram postreči?"

"Čital sem vaš naslov in prihajam po..."

"Zaušnico!" je dovršil človek v pidžami. Besedi je takoj sledilo dejanje po rjenem licu, da je kar odzvanjalo.

Oni drugi ni dlje čakal na dežnik: stekel je po stopnicah nizdol, ko da bi gorelo za njim.

"Zdaj sva poravnala račun! — Vsekakor je ostal na meji strani še dežnik povrhu."

Popeljavajo se je oblačil. Vest mu je bila zdaj mirna in jasna. Tedaj je znova zapel zvonca.

"Ta se vrača... Kdo si ga ve, morda ima s seboj pomoč..."

Za vsak slučaj je vzel v levo roko dežnik. A na pragu je stal gospod, ki s prejšnjim ni imel nič skupnega.

"Oprostite, ali ste vi gospod..."

"Da, to sem jaz!"

"Jaz sem tisti... tisti od dežnika..."

In opazivši dežnik v Cenetovi roki, je stegnil svojo po predmetu, ki se mu je tako prijetno ponujal.

Cene Tiček je za čas presenečen obstal. Njegova pravična duša je kolebala ko plamenček sveče v vetru, ki jo je bil že dal, ali bo v tej ki jo je nameraval dati zdaj?

Ker ga je ta hip zaslebla roka, je to rešilo vprašanje in roka je na mestu izvršila svojo dolžnost. V očeh obiskovalca je zablisnilo zadovoljenje in srd; vendar je mož presedil, da je pametneje umakniti roko, ki se je bila stegnila po dežniku, in dati petam vetra.

"Daj cesarju, kar je cesarjevega!" je godrnjal sam pri sebi Cene Tiček... Da, toda kateri od obeh je bil pravi cesar, tisti iz vlaka? Hm! Kdo ga je večeraj videl v obraz ko me je tako nalepem imenoval 'surovino'? Saj je bil med nama tisti vamp! Sicer sta bili pa obe moji zaušnici upravičeni! Ena kot maščevanje, druga kot kazen. Kajpak! Če je eden od obeh cesar iz vlaka, je drugi navaden slepar, ki je prečital oglas, in..."

Drin, drin... Še tretji zvonil... "Kdo bi bil ta tretji?"

Ko je za njim zaprl vrata, je nadaljeval samogovor:

"Tudi tretja zaušnica je bila umestna... Ta bi bil lepa, če bi taki sleparji ostali brez nje..."

Samogovor je nadaljeval tudi po četrtem in petem obisku:

"Ta peta zaušnica mora biti zadnja... Če jih pride še nekaj, naj opravi z njimi Reza, ko se vrne... Vseh teh pet zaušnic je bilo potrebnih. Vendar se vsa stvar predolgo vleče. Ko sem toliko delal z rokama, si jih moram umiti. Nešel bom dežnik na policijo."

Sprejel ga je sam policijski načelnik. Prav gorostas!

"Vi prinašate najdeni dežnik? To je lepo od vas, gospod. Kaj takega se ne zgodi vsak dan, nak... Po glej, glej! Ne obéudujem vas samo, ampak se vam tudi zahvaljujem. Napravili ste mi uslugo. Zelo me je tako nalepem imenoval 'surovino'. Da, gospod, moj je! Ko sem večeraj na glavnem kolodvoru stopal na vlak, sem ga spustil iz roke, da bi pepravil oklofutal nekega človeka... Uđдите se! Kajpada sem oklofutal nekega do skrajnosti nezvojnega človeka, pravo surovino!"

Cene Tiček jo je kar najhitreje pobral. Po petih zaušnicah je ostal tiso obljubljeno, tisto pravemu cesarju dolžan. Še več, zdaj se je bila žalitev ponovila in treba bi bilo dati dve zaušnici...

ČLOVEŠKO PLEME, KI SE IZOGIBA SVETLOBE

Znana raziskovalca pritlikavih rogov, profesorja dr. Martin Gusinde in dr. Schebesta, oba patra, sta postavila svoji tihim meniškimi celici v samostanu sv. Gabriela v Moedlingu pri Dunaju, da bi prebila novo leto dni med pigmeji v Kongu. Na tej najnovejši ekspediciji hoče s svojim tovarišem proučiti predvsem pigmejski jezik, ki kaže znake najstarejšega jezika, pigmejske običaje, vero in biološke pleimenske znake.

Pigmeji so nedvomno najsvojevrstnejše človeško pleme, je dejal dr. Gusinde nekemu novinarju pred odhodom. Označuje jih predvsem njih mala rast. Povprečna višina žensk je 130 cm, moški so 18 do 20 cm višji. Roke in noge so jim prekomerno dolge in tanke, glava, posebnó čelo, velika, koža jim je rumenkasta, kar je gotovo v zvezi z njihovim življenjem v pragozdnem mraku (svetlih ozemlj se izogibajo) po telesu so močno porašeni.

Navzlic vsemu ne delajo vtisa pokvečenosti, temveč prej zelo zdravega, krepkega in odprnega plemena. Med njimi in zamoreci je večja razlika nego med zamoreci in Evropei.

Pigmeji žive samo še na petih ozemljih sveta in med seboj ne predstavljajo enotnega plemena. Najdemo jih v Belgijskem Kongu, na Malaki, na Andamanih, Filipinih in Novi Gvineji, v Kongu, v bližini reke Ituri in zapadno od Albertovega jezera, živi kakšnih 20.000 pritlikavcev, v vsej Afriki kakšnih 100.000.

Z Evropei so imeli doslej zelo malo stikov. Pred kakšnimi 250 leti so v njihove pragozde vdrl zamoreci in med obema plemenoma se je razvilo čudno sožitje, ki se kaže v njih živem medsebojnem trgovanju. Zamoreci dobavljajo pigmejem železno orožje, sol in strupe (te rabijo pigmeji za svoja kopa in pušice), pigmeji pa jim vračajo meso in sadje. Tudi zakoni so med obema plemenoma čisti, vendar vedno le med zamorskimi moškimi in pigmejskimi ženskami. Dr. Gusinde meni, da prevladujejo pri potomstvu iz takšnih zakonov z zamoreci krepkejša in čistejša rasa. Tudi to vprašanje nameravata učenjaka razčistiti na tej ekspediciji. V ostalem je verjetno, da so pigmeji v Kongu marsikateri svoj telesni znak dobili v teku tisoletij šele v tej deželi pod vplivom okolišč, kajti ni verjetno, da bi bila to njihova prvotna domovina. Tako so dobili rumeno barvo in izbuljene oči gotovo v mračnih kongoskih pragozlih, ki jih že od petih dopolndne zakrije megla in se dvigne šele okrog devetih zjutraj naslednjega dne. Vrhu tega divjajo tam vsakodnevne strašne nevihte, o kakršnih v našem pasu nimamo niti pojma.

Kako žive pigmeji, je še malo znano. Vemo le, da je njih inteligence izredno velika, isto tako njih spretnost na lovu največjih živali. Silno ljubijo petje in ples, verujejo pa v enega samega boga. V splošnem so dobrodušni. Učenjaka sta med ostalimi znanstvenimi aparaturnami, kinematografskimi in fotografskimi kamerami, fonografi itd. vzela s seboj tudi aparat, s katerim bosta raziskovala vprašanje krvnih skupin pri tem zanimivem, prastarem ljudstvu.

VI NE IZGUBLJATE ČASA s tem, da se odpravite "za vsak slučaj" par minut prej—ako imate električno uro. Ni se vam treba jeziti, če zamudite vlak ali sestanek na račun "zakasnele ure"—ako imate električno uro.

Vaša električna ura kaže PRAVI čas... in vi to veste. Ko je spojena s hišnim tokom, premika utripanje toka (samo A. C.) kazalec vaše ure povsem enakomerno; ritmični pogoni ogromnih generatorjev, naravnanih na Arlington, tihlo zaznamujejo do sekunde natančno.

Na razpolago so pripravni uzorci za kuhinjo. Uzorci za prizidek v družabni sobi. Velike starinske električne ure za hodnik. Majhne električne budilke, ki so ob vaši postelji brez spanja motečega tiktakanja, pa vas zjutraj zbude—O B C A S U.

Po pravici povejte, ali tečeta v tem času katerikoli dve uri v vašem domu enako? Kaj ni res, da potrebujete električno uro!

KDAJ BOMO ZAČELI?

... naša električna ura nam vedno pove NATANČNO KDAJ!



Oglejte si zanimive razstave in razkazovanja električnih potrošilcev v naših izložbah. Mi jih ne prodajamo. Kupite jih lahko pri prodajalcih električnih potrošilcev ali v trgovinah.

THE NEW YORK EDISON COMPANY • BROOKLYN EDISON COMPANY, INC.
THE UNITED ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY
NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

145

Doktor Hebert se je poklonil in odšel. Henrika je pa ostala globoko pretresena, s sreem polnim nad.

Tudi predstojnica se je poslovila od nje, ker so jo klicali opravki.

Zunaj je napravila Henrika nekaj korakov kar na slepo srečo. Hitela je, da bi prišla čim prej iz ječe.

Potem se je pa spomnila dveh bitij, ki sta ji bili najdražji na svetu: Luise in viteza de Vaudreya. Spomnila se je trenutkov, ko je z vitezom iskala slepo sestro, in vzdih se ji je izvil iz prs.

Zdaj je morala sama hoditi po mestu, toda poguma ni izgubila. Z zdravnikovo vizitko v roki se je obrnila k prvemu branjevču, ki ga je zagledala v mestu, in ga vprašala, kje je Loureineska ulica.

— Ni tako blizu, gospodična, — se je zasmejal branjevček videč njen zbegani obraz. — Pojdite naravnost, potem pa krenite desno do ulice Saint Jacques... Tam pa prostite koga, naj vam pokaže pot do ulice Montfettard... Čim boste tam, ste na cilju, kajti Loureineska ulica jo seka.

Branjevček ves čas ni odvrnil pogleda od Henrikinega obraza. Zanimalo ga je, zakaj je deklet tako otožno. Rad bi bil malo pokramljal s tem lepim dekletom, ki je moralo silno trpeti, toda Henrika se je prijazno poslovila in hitela naprej.

In čim dalje je prodirala v labirint mračnih in blatnih ulic, tem bolj se ji je krčilo srce pri misli, da ubogo Luizo vsak dan vlačijo po teh ulicah.

— Ubožica! — je pomislila, — koliko je morala že pretrpeti, koliko noči je prečula v solzah.

Vse, kar ji je povedal doktor Hebert o Frochardki, ji je ostalo v spominu.

Ni mogla dvomiti o tem, da je sprejela stara beračica slepo siroto pod streho iz sebičnih nagibov.

In jela je razmišljati, da nima denarja in da ne bo mogla plačati za Luizo hrano, če bo beračica zahtevala plačilo.

Kar se je spomnila, da ima še nekaj dekliškega nakita, ki bi ga lahko zastavila pri Frochardki.

Kaj vse bi storila, da zopet najde svojo ljubljeno sestro, ki so jo bili tako kruto ločili od nje! Gotovo jo je pripeljala sama božja previdnost v Salpetriero, ker se je seznanila z doktorjem Hebertom.

Ko je prispela do ulice Montfettard, je zadnjič oklevala. Tu so se ulice komaj še poznale, ker so jih sekale nezazidane parele.

Henrika je zagledala gručo razečanih in umazanih otrok, med njimi pa dvanaestdo trinajstletno deklico kostanjevih las.

Otročad se je prerivala na blatnih stopnicah stare bajte.

Deklica se je vzravnila, iztegnila roko in začela z jokavim glasom po svoji stari navadi prositi miloščine zase ter za svoje brate in sestre, ki že od večeraj niso ničesar jedli...

Henrika je segla v žep in ji dala nekaj drobiža, kar ga je imela pri sebi v trenutku aretacije. Deklica je hotela takoj ubežati, toda Henrika jo je zadržala.

— Ali bi mi ne hotela nekaj povedati? — jo je vprašala. — Povej mi, prosim, kje stane starka Frochardova.

— Beračica?

In ker Henrika ni takoj odgovorila, je deklica nadaljevala:

— Ali ni vdova?

— Ne vem.

— Če iščete vdovo po usmrčenem zločincu, vam lahko pokažem vrata... Stanjuje tu blizu... Poglejte, tam pri ograji, tam vidite rdeča vrata in to je Frochardkina bajta.

Potem jo je pa pogledala in pripomnila presenečeno:

— Kaj poznate to staro?... Pa ji vendar ne mislite dati miloščine? Ni je potrebna tako kakor mi, ki smo brez staršev in brez kruha. Glejte, gospa, moji brateci in sestrice že od večeraj zjutraj niso ničesar jedli.

Vsi otoci so prihiteli k njima, obstopili Henriko in začelo znova molodovati.

In tako je prišla Henrika z gručo otrok do bajte z rdečimi vrati.

V Frochardkinem brlogu se ni bilo nič izpremenilo od dneva, ko smo videli, kako je stara beračica sprejela pod streho slepo siroto.

Spominjamo se, da je zaprla ubogo Luizo na podstrešje, kjer je trpela glad in hlad, dokler se vsa izčrpana ni uklonila starkini volji.

Pa niti potem, ki se je uklonila, niso ravnali z njo mnogo lepše. Stara beračica ji ni privoščila miru, temveč jo je vlačila od ranega jutra do poznega večera po mestu.

Ubogo deklet je moralo stati po cele ure v snegu ali v zmruzočem blatu in prositi miloščine vbojajme.

Potem je morala hoditi od okraja do okraja s svojo krvnico in prepevati, kar so ji dale moči.

Toda Luiza ni dolgo tarnala.

Kaj se ji je moglo še obetati na tem svetu? V praznih nadah, da jo bo Henrika zopet našla, so minevali dnevi in meseci; toda težko pričakovane Henrike ni bilo od nikoder.

Zaman se je tolažila, da ni mogoče, da bi je Henrika s pomočjo oblasti ne mogla najti. Ker pa o Henriki le ni bilo duha ne sluha, je mislila, da je odpotovala iz Pariza ali da so tudi njo zaprl; bala se je celo, da je njena sestra za mrtva.

V vsakem teh primerov se je videla obsojena za vse življenje v Frochardkinu krempljih. Odtod udanost v voljo božjo, ki jo je opazal Peter pri svoji varovanki.

Toda budnemu brusačevemu očesu ni ušlo, da slepa sirota od dne do dne bolj hira.

Njen obraz je bil postal bolešno blede, kar je pričalo, da smrt počasi toda zanesljivo opravlja svoje delo. Oči je imela globoko udrti. Na rokah se ji je poznala vsaka kost in vsak sklep.

In vrliga fanta je bolel pogled na trpečo, hirajočo siroto, ker ji ni mogel pomagati; vedel je sicer, da mu zaupa in da bi ga ubogala kot prijatelja, pa si ni upal svetovati ji, naj bo potrpežljiva in pogumna.

Sicer pa — kaj je bil on sam in kakšen vpliv bi mogel imeti na svojo kruto mater in brezvestnega brata?

Gotovo je storil vse, kar je mogel, da bi omehčal Jakobovo kruto ravnanje s slepo siroto. Spominjamo se, da se je bil nekoč zdrnil v njem celo pogum in da si je drznil reči Jakobu, da noče biti zasmehovan vpričo Luize. Toda posledica tega pogumnega koraka še daleč ni bila taka, kakor je pričakoval brusač.

Jakob se je malo norčeval iz njega, potem je pa postal po stari navadi surov in mu je odločno prepovedal brigati se za slepo siroto.

Kričal je in gledal Petra tako srdito, da se je ubožece kar tresel.

— Prepovedujem ti kaziti za njo; prepovedujem ti misliti na njo.

V Jakobovem pogledu je bilo nekaj več kot grožnja. Peter je videl v njem tudi poželjivost, kot da se je brezvestnež zagledal v ubogo deklet. In Petru je zavrela kri v žilah.

(Dalje prihodnjih.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

GLAS NARODA

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

MARIJA ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

31

Za moža, kot je bil Dwall, je bilo zelo mučno gledati ženske solze, ne da bi jih mogel posušiti. Zelo gruden prime njeno roko in jo boža, samo da bi mu ne bilo treba gledati, da joka. Grace je opazila, da mu je seglo do srea, in ko ji boža roko, je porabila vse zatajevanje, da mu ni z vzdikom padla okoli vratu. Komaj je mogel slutiti, kako jo je osrečil s svojo ljubeznivostjo in skoro prestrašen odmakne roko, ko vidi, kako blazeno ji žare oči.

V zaderi se obrne nastran, ter ji ponudi srebrni krožnik s pecivom. Nato ponudi tudi Mrs. Flintovi.

Po zaslugi starejših dam se je pogovor lepo razvil. Gospa Fiedler je pokazala, da se je naučila obcevatv v višjih krogih. In Miss Grace je že razmišljevala kako bi zopet pripravila kak sestanek z Dewallom, ne da bi se mu pokazala vsiljivo. In čez nekoliko časa pravi prijazno gospej Fiedlerjevi:

Zahvaliti se vam moram, da ste nas sprejeli na svojem domu. Zato pa me morate prihodnjic z Dr. Dewallom obiskati v mojem hotelu. Povabim vas na večerjo v svojem salonu. Poslala vam bom svoj avtomobil, da vam prihranim trud.

Gospa Fiedlerjeva je bila veselo iznenadena nad ljubeznivostjo elegantne Amerikanke in vprašujoče pogleda Dewalla, ako bi povabilo sprejela. Dewall ji prikimava, ker si je mislil, da bo zaenj nuanjša nevarnost, ako jo obišče v hotelu z gospej Fiedlerjevo, kot pa sam. Zato pravi stara gospa:

Sicer ni treba nikakega povračila, Miss Vautham, toda zelo me veseli, da ste me povabili. Že dolgo nisem več navajena, da bi me kdo povabil. Zelo rada bom prišla, ako ne bom motila.

Miss Grace je opazila, da je bil Dewall zelo prijetno ganjen, da je povabila njegovo gospodinjjo, in tega je bila vesela. Zaradi njega bi za njo storila vse. In Grace je takoj odločila vse. Določena je bil torej zvečer. In Grace si takoj izmislila, da ji gospa Fiedlerjeva služila za vez med njo in Dewallom. Misli si ako sklone prijateljstvo z gospej Fiedlerjevo, jo bo mogla tudi včasih obiskati, ne da bi jo Fiedler povabil. In tako pravi smeje:

Zelo prijetno bi bilo, ako aam dovolite, da se veselimo vaše družbe. Mrs. Flint in jaz sva tukaj še zelo tuji; razun dr. Dewolla nimava nikakih znanecv. Imam sicer pripročilna pisma za razne Amerikanke, ki v mestu stanujejo, toda ne vem ako bi mogla z njimi obcevatv.

Pri ameriškem poslanstvu bi morali oddati svojo vizito. Miss Vautham. — pravi gospa Fiedlerjeva, katere mož je bil uradnik v zunanjem ministrtvu in se je dobro spoznala v takih vprašanjih.

Miss Grace ji prikimava. — To bom seveda storila, toda meni ni bilo toliko za velik krog poznanecv. Tega imam dovolj doma. Ako bi imeli kaj časa, bi nam mogli biti za vodnico, kadar bi si hoteli ogledati mesto.

Gospa Fiedlerjeva zopet pogleda Dewalla. Vedel je, da je Grace s posredovanjem njegove gospodinjje hotela vplivati nanj. Toda stari gospej, kateri je v očeh bral njeno željo, da sprejme povabilo, je privoščil nekaj prijetnih dni zato ji pravi dobrodušno:

Samo sprejmite, gospa Fiedler in boste Miss Vauthamovi zelo ustregli, ker sam njeni prošnji da bi ji razkazal mesto, nisem mogl ugoditi. Vi, ki ste bili v tem mestu rojeni, morete pokazati najzanimivejše stvari. Pa tudi za vas bo dobro, ako pridete malo iz hiše.

Gospa Fiedler je vsa srečna. — Miss Vautham, vašo ponudbo seveda sprejmem z velikim veseljem, ako vam morem res kaj koristiti.

Seveda morete. In Mrs. Flint bo tudi zelo vesela, ako bo imela koga, s katerim more govoriti. Torej, o vsem se še pogovorimo v torek. Toda gospod doktor, nikakor ne mislite, da ste odvezani vseh dolžnosti kot kavalir temveč računam na to, da boste gospej Fiedlerjevo spremljali, kadarkoli ste prosti.

Dewall se prikloni. Misli si, da je v navzočnosti gospej Fiedlerjeve tvarneje obcevatv z Miss Vauthamovo. Toda pri tem mu ne pride na misel, da se je Miss Vautham zavzela, da bo skrbela, da bosta Miss Flint in gospa Fiedlerjeva kar največ med seboj obcevali, kadar bo prišel k njej s svojo gospodinjjo. Na vsak način pa se bo držala gospej Fiedlerjeve.

Vsukikerat pridem po vas z avtomobilom, gospa Fiedler in kadar bo gospod doktor prost, bo šel tudi z nami.

Prav rad bom na razpolago, Miss Vautham, kadar mi bo le čas dopuščal kajti zelo me veseli v vaši družbi.

Njene oči začare. Ah, to je bil vendar zopet enkrat poklon, s katerim je bil vedno tako skop, četudi je tako zelo hrepenela po njem. Tako je ura pri čaju potekla v zadovoljnost vseh.

Pradu pa je Miss Vautham odšla, je še na vsak način hotela videti Dewallovo sobo, toda če je mislila, da jo bo tja peljal, da bi za nekaj trenutkov mogla biti z njim sama, se je zelo motila. Naprosil je gospej Fiedlerjevo, da ji pokaže, in ko ga anlada Amerikanška očita pogeda, pravi mirno, pa odločno:

Je boljše tako.

Dobro je vedela, da je bila to samo njegova ozkosrčna skrb, da ne bi prišla v mučen položaj, toda kako malo važno je bilo za njo, kar je bilo zanj tako zelo važno. In ni vedela, da se je od večera, ko je bil z njo v operi, bal, da bi se od nje pustil zapeljati, da bi kaj storil proti svojemu prepričanju, samo ker je imel do nje usmiljenje.

Ko slednjič odide z Mrs. Flint se gospa Fiedlerjeva ni mogla dovolj načuditi ljubeznivosti in elegantnosti Miss Vauthamove. Zelo je bila vesela, koliko veselja jo še čaka v družbi Miss Vauthamove. In ko opazi, da postaja Dewall vedno bolj tih, ga skrbno vpraša:

Ali vam mogoče ni prav, gospod doktor, da sem sprejela njeno prijazno povabilo?

Dewall se zameje. — O tem vam ni treba biti v skrbeh, gospa Fiedler; celo veseli me ako imate kaj od tega prijateljstva. Zato uživajte to veselje, toda nekaj mi morate obljubiti.

In kaj bi bilo to, gospod doktor?

Miss Vautham morate, kolikor vam je mogoče, zadrževati od neumnosti. Ako pride kdaj z vami v stanovanje, tedaj enkrat za vselej nisem doma, razumete?

Torej je nočete videti?

Ne!

O, škoda! — vzdihuje gospodinjja. — Zakaj mislite, da je škoda?

No, samo tako mislim. Vsak slepec vendar vidi, da vas ima Miss Vautham rada; njene oči kar vise na vas. In — tako bogata je, gotovo dolarska milijonarka. In vam želim tako veliko srečo.

(Dalje prihodajit.)

Iz Jugoslavije.

Boj s steklim volkom.

Iz Prištine poročajo: V vas Katicol pri Prištini se je priklatil stekel volk in napodel ljudi, ki so ravno šli iz mlina, od koder so na oslu tovorili zmloto moko. Ljudje so k sreči ušli stekli overi, ki je napadla otovorjenega osla in ga raztrgala.

Nato je stekel volk prišel v vas Alabane. Na cesti je naletel na dva otroka, 6-letnega Iljaza in 10-letnega Ramuša Iljazoviča. Volk je oba otroka napadel in vsakemu iz prsi odtrgal kos mesa. V tem je z vozom privozil mimo Aleksander Isibovae. Volk je popustil obe otroški žrtvi ter planil proti vozu. Isibovae je komaj ušel zverci, kn je nato napadla njegovega konja in ga usmrtila.

Kmalu je prišel mimo kmet Nedeljko Ristič, ki je imel s seboj sekuro. Volk je tako planil vanj, a Rističu se je posrečilo, da je z ono roko zgrabil volka za vrat, z drugo pa je držal sekuro in z njo ubil volka.

Hudo ranjena otročiča so brž prepeljali v Pasteurjev zavod.

Z mučenjem hotela izsiliti prizmanje.

Pred okrožnim sodiščem v Petrinji sta te dni stala Peter Žica, trgovec iz Saša in njegova žena. Pred nekaj meseci je Žica izginilo več tisočakov. Če je bilo to res, se ne ve; Žica je pač to trdil. Osumil je kmeta Vukasa in ga peljal v svoje skladišče, kamor je prišla tudi Žicova žena z nabrušeno sekuro, časopiši in žigicami. Ko je Vukas videl, da sa zaklenila vrata in da ima Žica nož, njegova

žena pa sekuro, se je prestrašil, vendar je na ukaz Žice takoj sezul čevlje, misleč, da ga bosta preiskala. Žica in žena sta ga sili-la, naj prizna, da je ukradel denar. Ko je Vukas neprestano zatrjeval, da ničesar ne ve o demarju, ga je Žica vrgel na tla in mu krepko držal noge. Njegova žena pa je, oborožena s sekuro, potisnila Vukasu pod noge papir in ga zažgala. Vukas se je vil v silnih bolečinah, vendar pa je vedno trdil, da je nedolžen. Po dolgotrajnem mučenju sta mož in žena odšla. Vukasa pa zaprla v skladišče, od koder sta ga spustila domov šele čez osem ur. Podobno sta Žica in njegova žena postopala tudi z Damjanom Rožinom. Sodišče je obsodilo Žico na 14 mesecev, njegovo ženo pa na dva meseca zapora.

Obsojena, ker je streljala na moža

Pred sodiščem v Novem Sadu se je te dni zagovarjala Bosiljka Radičeva, ki je 18. decembra štirikrat streljala na svojega moža in ga precej nevarno ranila. Čeprav je mož pri razpravi dejal, da ga žena ni hotela usmrtiti in da je najprej hotela izvršiti samomor, je sodišče upoštevalo samo njegovo prvotno izpoved pred preiskovalnim sodnikom, ki je bila baš nasprotna in jo je obsodilo na 2 leti ječe. Obtoženka se je po razglasitvi obsodbe onesvestila.

Zadavljen in vržen v Tiso.

V vasi Mol v Vojvodini so te dni potegnili iz Tise nekega utopljenca, v katerem je brivce Miloš Vucjakov iz Nove Kaniže spoznal svojega 18letnega nečaka Paja

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi starih razmer tako priza deti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

Vucjakoviva, ki ga je že dalje časa pogrešal. Pajo je bil uslužben kot bivski pomočnik pri Todorju Božaninu v Kaniži. Njegov stric meni, da je nečaka najbrž nekdo zadavil in nato vrgel v Tiso. Baje mu je nekdo zaradi nekega dekleta zagrozil, da se ga bo že znal odkrižati. Oblasti so uvedle preiskavo.

Zaradil srajce ga je ubil.

V Hajduku pri Subotici je bil ubit kmečki fant Ivan Berta. Dopolne je bil pri maši in spotoma ga je Franjo Baka zmerjal, da nima čiste srajce. To je fanta tako razjezilo, da sta se z Bako zelo sprla. Zvečer sta se pa srečala na plesu v vaški krčmi in ko so gostje že odhajali, je Baka počakal

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

Knjige Vodnikove Družbe lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša SAMO \$1.—, lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti. Ako čakate tako dolgo, da knjige izidejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street, New York, N. Y.

SHIPPING NEWS. Berto in ga zaklal z mesarskim nožem. Mrliča so odkopali, da se rešijo vampirja. V bosanski vasi Žilice je umrl te dni kmet Ivan Malički, ki je bil zelo premožen, pa tudi zelo skop. Živel je kot čudak in kmetje so ga imeli za dobrega vedečvalca. Ko je pa umrl, ga niso hoteli pokopati, češ da se je povampiril. Posredovati je morala občina. Ponoči je šla mimo pokopališča orožniška patrulja in orožniki so opazili na pokopališču več kmetov, ki so se pred njimi razbježali. Orožniki so našli grob kmeta Maličkega odkopan, njegovo truplo pa prebodeno s kolom. Tako so se hoteli prazmoverni kmetje odkrižati vampirja.

KITAJSKA VOJASKA MISIJA. Šanghaj, Kitajska, 11. maja. — Danes je odpotovala od tukaj posebna kitajska vojska misija, ki bo obiskala Italijo, Francijo, Belgijo, Nemčijo, Anglijo, Rusijo in Združene države.

"LEVIATHAN" BO ZOPET VOZIL. Kot poroča tukašnji urad United States Line, bo največji ameriški parnik "Leviathan" začel zopet voziti dne 9. junija.

Več kot stotisoč dolarjev je bilo potrošenih za preureditev parnika, predno se poda na letošnje prvo vožnjo.

Poleg izborne hrane bodo potnikom na razpolago velike in udobne kabine, družabni prostori in široki krovi.

Kakor rečeno, bo "Leviathan" prvič odplul dne 9. junija, drugič pa 30. junija. Ostali parniki družbe, "Manhattan" in "Washington" ter "President Harding" in "President Roosevelt" bodo kot običajno vršili službo med New Yorkom ter Cobb, Plymouth, Havre in Hamburgom.

Vožnja v prvem razredu bo veljala \$211, v turističnem \$121, v tretjem pa \$87. Karte za tja in nazaj so razmeroma ceneje.

Rojaki, ki hočejo obiskati staro domovino, sa bodo gotovo poslužili tega izbornega parnika.

Najhitreje do Jugoslavije BREMEN • EUROPA. EKSPRESNI VLAK ob parniku v Bremerhaven zanjami pripravno potovanje do L J U B L J A N E. Ali pošljite s priljubljenimi ekspresnimi parniki: HAMBURG - DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN - NEW YORK. TUDI REDNA ODPLUTJA Z DOBRO ZNANIMI KABINSKIMI PARNIKI. Izborne železniške zveze od Cherbourg, Bremena ali Hamburga. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD, 57 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Splošna knjižnica

- Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimale. Št. 3. Testament. Št. 4. Poletne klasje. Št. 7. Andersonove pripovedke. Št. 8. Akt štev. 115. Štev. 9. Problemi sodobne filozofije. Št. 10. Andrej Ternouc. Št. 11. Peterčkove poslednje sanje. Št. 14. Denar. Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt. Št. 16. Življenje. Št. 17. Verne duše v vicah. Št. 19. Potopljivi zvon. Št. 20. Gompači in Komurasaki. Št. 21. Dvanajst kratkocasnih zgodbic, II. Št. 22. Kreutzerjeva sonata. Št. 23. Antigone. Št. 24. Poslednji dnevi Pomejeva. Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja. Št. 26. Črne maske. Št. 27. Brezposelnost in problemi. Št. 29. Tarzan sin opic. Št. 31. Roka roko. Št. 32. Živeti. Št. 35. Vojna z Jugurto. Št. 36. Listki. Št. 37. Domače živali. Št. 38. Tarzan in svet. Štev. 39. La Boheme. Št. 40. Misterij duše. Štev. 48. Tarzanove živali. Štev. 49. Tarzanov sin. Št. 50. Slika De Graye. Št. 51. Slov. balade in romance. Št. 54. V metežu. Št. 55. Namišljeni bolnik. Št. 56. To in onkraj Sotle. Št. 58. Glad. Št. 59. Zapiski iz mrtve. Št. 60. Zapiski iz mrtve. Št. 61. Bratje in sestre. Št. 62. Idijot. Št. 63. Idijot. Št. 64. Idijot. Št. 65. Idijot. Vsi 4 deli 3.25. Št. 66. Kamela, skozi uho šivanke.

Naročite pri: KNJIGARNA "G. N." 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.